

Dr. Tiberiu NICOLESCU

Actualizări oportune. Conferința Națională de Medicina Familiei *București, 25-27 Octombrie 2007*

Useful updates.

*The National Conference of Family Medicine,
Bucharest, October 25-27, 2007*

Dr. TIBERIU NICOLESCU

Unitatea de Management a Proiectului Fondului Global, Ministerul Sănătății

Celor are au asistat și la precedenta ediție (vezi Practica Medicală nr. 3-4/2006), participarea la Conferința Națională de Medicina Familiei – 2007 le-a oferit, nemijlocit, cel puțin două constatări. Prima, că evenimentul vine în întâmpinarea unor nevoi recunoscute; a doua, că instituirea anuală a unui început de tradiție atrage consecințe dincolo de up-date-ul profesional.

Să mă explic. Mai întâi, orice profesionist onest implicat în medicină resimte nevoia de a-și actualiza cunoștințele prin revizitarea bazelor teoretice sau a rezultatelor cercetării aplicate. Individual, e o nevoie percepută. Participarea însă, în număr atât de mare, la o conferință, a fost o recunoaștere public asumată a nevoii profesionale de bază și a unui mod în care aceasta poate fi satisfăcută. A fost cazul recente conferințe. A doua observație: reîntâlnirea universitarilor și a colegilor practicieni a avut efect de rapel: al sentimentului apartenenței la breaslă și, contingent, a celui de relativă siguranță. În economia afectivă, ambele sunt esențiale. Odată stimulate, confrății au devenit mai deschiși comunicării profesionale, adevărata miză a reuniunii. Conferința a beneficiat de organizarea eficace a Societății Academice de Medicină a Familiei, cu sprijinul a numeroase companii farmaceutice, care s-au constituit în expozanți generoși cu participanții, furnizând și teme pentru simpozioane. Mai puțin omogene tematic decât în 2006, dar interactiv moderate, sesiunile (câte 2 în fiecare jumătate de zi) au reunit prezentări acoperind o plajă largă a cazuisticii din medicina primară, prin secțiunile: patologie respiratorie, imunoprofilaxie, diabet

zaharat și boli endocrine, pediatrie, patologie oncologică, cardiologie preventivă și boli cardiovasculare, hepato-gastro-enterologie, neuropsihiatrie, reumatologie, medicină alternativă. Dintre lucrările unor nume sonore ale medicinei românești și ale practicienilor, am reținut pe cele mai apreciate de asistență. □

ZIUA 1

Prof. Dr. F. Tudose a deschis seria prezentărilor cu „Depresia din patologia cardiacă în practica medicinei de familie”. Bolile cardiovasculare își vor păstra primul loc între cauzele de mortalitate, dar până în 2020 depresia va ajunge, ubicuu pe mapamond, a doua în topul morbidității. Comorbiditatea e prezentă la cca 45% dintre pacienți, iar sindromul depresiv al coronarienilor este cauză de necomplianță la tratament și factor agravant al evoluției BCI. Noile antidepressive din categoria ISRS nu mai au efecte secundare cardiotoxice, asocierea antiischemic – antidepressiv devenind lipsită de risc cardiovascular.

Abordând subiectul la modă al inteligenței emoționale, Prof. Dr. D. Constantin a fost în asențimentul asistenței afirmând că „ceea ce ne distruge e viața afectivă”, dar a încheiat printr-un discutabil *raccourci* susținând că “de boala cauzată de emoții distructive ne vindecăm acceptând iertarea”.

Incidența *Attention Deficit Hyper Activity Disorder* (ADHD) și Tulburării de Spectru Autist a crescut în ultimii 10 ani, a comunicat Prof. Dr. Iuliana Dobrescu. Doar 15% dintre adulții care au suferit în copilărie de ADHD mai fac controale

de specialitate, consecințele tulburării impietând, chiar la distanță în timp, asupra comportamentului lor social.

Simpozionul *Lilly* a supus atenției disfuncția erectilă, din recomandările Dr. V. Iconaru reținând că reglatorul acesteia nu trebuie administrat concomitent cu nitrați sau alfa-blocanți, în doze mai mari de 1 Cp/zi, iar efectul lui trebuie precedat de stimulul sexual natural.

Continuându-și cercetarea aplicată și spiritul ludic, Prof. Dr. R. Vlădăreanu a prezentat noutăți de profilaxie a cancerului de col uterin. 50-80% dintre femeile active sunt la risc de contaminare cu Human Papiloma Virus, riscul maxim este sub vârsta de 25 ani, iar contactul sexual complet nu e necesar, fiind suficient cel genital cutanat. În 99,7% dintre biopsiile de col uterin cu displazii premergătoare cancerului a fost găsit HPV, asocierea HPV-CCU fiind de 50 de ori mai puternică decât cea fumat-cancer pulmonar. Vaccinurile recent apărute conțin primele 2 cele mai frecvente tipuri HPV (16, 18); pot fi administrate la femei între 15 și 55 de ani, au efect protector pentru un interval de 4 ani, AC rămânând în circulație timp de 5 ani și jumătate; optim este ca prima doză să fie făcută în adolescență, înaintea debutului vieții sexuale. Mai ales acolo unde programele de screening pentru depistarea CCU nu au eficiența scontată, vaccinarea HPV este cea mai bună strategie preventivă.

Profesionist având experiență mai mare decât vârsta tinerilor medici, d-na Dr. Carmen Ciofu a oferit un regal de semiologie pediatrică în imagini, animat de convingerea pedagogică „un doctor tânăr care n-a văzut niciodată, nu recunoaște citind cărți”.

În stilul său binecunoscut, Prof. Dr. D.D. Ionescu a făcut o legătură științifică și pragmatică între cercetarea aplicată și terapiile cardio-vasculare accesibile în ambulator (simpozionul Teva). Cităm 3 idei: (i) România e pe primul loc în UE la procentul de AVC care duc la invalidități, (ii) în monoterapie, orice antihipertensiv este asemănător de eficient, (iii) costul unui medicament nu mai are importanță dacă este eficace și bine tolerat de pacient. □

ZIUA 2

Adesea, copilul poate tuși o lungă perioadă. Cum, la adult, primele 3 cauze de tuse sunt astmul, refluxul gastro-esofagian și „scurgerile post-nazale”, un copil care tușește 3-4 săptămâni este, frecvent, etichetat cu astm. Conf. Dr. I. Cernătescu a subliniat că astmul – varianta tuse, trebuie suspectat doar când tusea recurentă se asociază cu hiper-reativitate bronșică, atopie și răspuns bun la medicația bronho-dilatatoare. Și diferențiat de rino-sinuzita cronică, refluxul gastro-esofagian, fumatul pasiv, în copilărie (părinți fumători – copii tușitori) sau activ, în adolescență.

Cu privire la aceeași temă, îmbinând datele actuale din literatură cu experiența personală, colectivul de la Iași coordonat de d-na Conf. Dr. Doina Felea a subliniat rolul medicinei primare și al ambulatorului de specialitate în diagnosticarea corectă și în timp util a etiologiei tusei cronice sau recidivante.

Un colectiv de specialiști de la INDNBM, condus de Prof. Dr. C. Ionescu-Târgoviște, a propus un scor de risc al DZ bazat pe factori de predictibilitate precum ereditatea, vârsta, sexul, talia, BMI (IMC), TA, dislipidemia. Medicii de familie au fost invitați să se implice în validarea protocolului, știind că determinarea glicemiei à jeun identifică DZ în doar 60% dintre cazuri și că proba hiperglicemiei provocate nu poate fi efectuată sistematic.

În continuare, colectivul d-nei Prof. Dr. Rodica Petrovanu, UMF Iași, a prezentat riscul cardiometabolic și terapia adaptată riscului cardiometabolic în contextul depistării clinice și monitorizării în medicina primară și ambulatorul de specialitate ale hipertensiunii arteriale. Prevenția și abordarea holistică a sindromului metabolic este o prioritate în medicina primară; el reunește diabetul zaharat și hipertensiunea arterială esențială pe „solul comun” al insulinorezistenței. Abordările terapeutice urmăresc ghidurile din 2007.

În pauza mare a celei de-a doua zi a avut loc o dublă lansare: „Esențialul în Medicina Familiei”, a Conf. Dr. D. Matei (carte riguros sistematizată, inclusă în mapa conferinței, oferită de editura *Amaltea* tuturor participanților) și „Medicamentele medicului de familie”, a Prof. Dr. B. Cuparencu și Conf. Dr. D. Mureșan.

Pe parcursul discuțiilor care au urmat, Prof. Dr. A. Restian a abordat problema îmbătrânirii în practica medicală, comentând două concepte la modă în ultimii ani: (1) Radicalii liberi (cu rol mai mic decât cel prezumat) și Antioxidanții (de asigurat printr-o dietă consistent vegetariană, reducătoare a rației calorice) și (2) Medicina Bazată pe Dovezi (EBM) – care, de la aplicarea judicioasă a celor mai bune dovezi, și-a flexibilizat semnificativ definiția în fața realității, recomandând acum aplicarea dovezilor integrând experiența medicului și specificul cazului tratat.

În simpozionul *Servier* au fost apreciate, cu deosebire, două prezentări. „Controlul HTA – ghiduri de practică noi cu obiective cunoscute”, a șef de lucr. Dr. Roxana Darabont, a relevat că doar 25% dintre hipertensivii tratați ating ținta terapeutică, 61% au TA deasupra acesteia, iar prevalența HTA e constantă în populație în timp ce utilizarea medicamentelor în creștere. A doua, „Angina pectorală – abordări multiple înseamnă tratament optim” a aparținut Dr. V. Vintilă.

Dna Prof. Dr. Silvia Mătăsaru a prezentat malformațiile cordului la copil (PCA), cauze și terapii adecvate.

Alte două subiecte au avut, la sfârșitul celei de-a doua zi, vădit impact. Minicursul ilustrat de ecografie, al Conf. Dr. A. Costache – care a exemplificat utilitatea și beneficiile ultrasonografiei la nivelul consulturilor de medicină primară; MF au fost încurajați să urmeze cursul de formare atestată.

Și simpozionul GSK, „Managementul actual al RGE”, al Prof. Dr. M. Diculescu și Dr. M. Ciocârlan. Inhibitorii pompei de protoni se pot administra și în tratamentul bolilor cronice – nefiindu-le, la 10-20 ani, dovedit riscul de mortalitate; dar dozele și schemele de administrare trebuie adaptate tipurilor de leziuni și prezenței/absenței Hp. □

ZIUA 3

După impactul asupra auditoriului, ultima zi a avut 3 puncte de interes major. „Bolile cronice la copil”, prezentarea Prof. Dr. E. Ciofu – președinte al conferinței, a amintit că în România nu există statistici clare asupra prevalenței bolilor cronice la copii, aspect ce ar merita discutat la o

întâlnire de anvergură națională. Dintre probleme, au fost aduse în discuție obezitatea și HTA primitivă la copii.

De cel mai mare succes la public s-au bucurat titlurile Conf. Dr. Luminița Beldean, „Aspecte de diagnostic și tratament al disfuncțiilor endocrine la copil” și „Pubertatea” – savuros comentată prin butada „un băiat se maturizează cu 2 ani mai devreme decât cred părinții lui și cu 3 ani mai târziu decât crede el”.

„Pacientul oncologic în practica medicului de familie” – lucrare unui colectivului condus de Prof. Dr. Viorela Enăchescu a sumarizat recomandări pentru depistarea precoce a cancerului la indivizi asimptomatici cu risc mediu.

Unele prezentări vor fi publicate, *in extenso*, în revistele de specialitate „Practica Medicală” și „Maedica”. Pentru profesioniștii deja sensibilizați, conferința a devenit un reper anual de ne-ratat. Pentru cei care încă nu au descoperit-o, ecourile ei, sperăm, le vor stârni curiozitatea. □

Revista presei medicale

Americans spend most on Lipitor, drug survey finds

Reporting by MAGGIE FOX,
editing by JULIE STEENHUYSEN and BILL TROTT

WASHINGTON, Sept 12 (Reuters): U.S. consumers spent more money on the cholesterol-lowering drug Lipitor – more than \$9 billion – than any other prescription drug in 2004, according to federal estimates released on Wednesday.

Cholesterol drugs in general raked in the most money for their makers, according to the survey by the Agency for Healthcare Research and Quality.

While adults of all ages spent more on Pfizer's (PFE.N: Quote, Profile, Research) Lipitor than any other single drug, the survey found Merck and Co's (MRK.N: Quote, Profile) Zocor was second with \$4.7 billion in sales.

Stomach acid drugs also accounted for a large chunk of prescription spending. AstraZeneca's (AZN.L: Quote, Profile, Research) Nexium accounted for \$4.2 billion in 2004 spending while Prevacid, sold by a joint venture of Abbott Laboratories Inc (ABT.N:

Quote, Profile, Research) and Takeda Pharmaceutical Co Ltd (4502.T: Quote, Profile, Research), brought in more than \$2.4 billion.

Antidepressant Zoloft, also made by Pfizer, took in \$1.9 billion in spending by adults aged 18 to 64.

For children aged 17 and under, the most money was spent on Merck's asthma drug Singulair – \$680 million. Johnson & Johnson's attention deficit drug Concerta ranked second, with spending of \$490 million.

Rival ADHD drugs Strattera, made by Eli Lilly and Co (LLY.N: Quote, Profile, Research) and Adderall, made by Shire Plc (SHP.L: Quote, Profile, Research), both also brought in more than \$400 million in annual spending each.

The allergy drug Zyrtec, made by Belgian pharmaceutical group UCB (UCBBt.BR: Quote, Profile, Research), made \$420 million in sales to the under-18 group.

For Americans aged 65 and older, Lipitor and Zocor ranked first and second in total 2004 spending, followed by Plavix, an antiplatelet drug made by Sanofi-Aventis (SASY.PA: Quote, Profile, Research) (SNY.N: Quote, Profile, Research) at \$1.7 billion.

Seniors spent \$1.5 billion on Pfizer's Norvasc, a calcium channel blocker drug that treats high blood pressure and chest pain.

The survey did not include spending on generic and over-the-counter drugs, which are far cheaper than prescription drugs that have few or no generic rivals. Many of the drugs in the study are now sold generically.

The survey also excluded drugs that are administered in a doctor's office or hospital, such as cancer drugs. The full survey is available at http://www.meps.ahrq.gov/mepsweb/data_files/publications/st180/stat180.pdf.

(The Reuters Messaging: Maggie.Fox.Reuters.com@reuters.net; tel: Washington Newsroom 202-898-8300)

Key words: DRUGS SPENDING/USA